

Krajem jula, očekuje se pad temperatura, padavina i uslovi za grad.

Автор(и): Растителна защита
Дата: 27.07.2025 Брой: 7/2025

Tokom poslednje nedelje jula, agrometeorološki uslovi će i dalje biti određeni vrelim vremenom. Izuzetno visoke temperature, koje dostižu i prelaze 40°C, dodatno će pogoršati stanje prolećnih useva koji su pali u fiziološki stres.

U severoistočnoj Bugarskoj (agrometeorološke stanice Silistra i Provadija), kao rezultat produbljene suše i iznadprosečnih julskih temperatura, deo useva kukuruza će prekinuti vegetaciju pre vremena i neće biti ubran.

U usevima suncokreta u južnoj Bugarskoj, faza zrenja će se primetiti ranije nego u uobičajenim periodima (Plovdiv, Haskovo, Jambol). Veliki deo suncokreta, kao rezultat deficita vlage, ima male, slabo ispunjene glavice. Kod ranijih hibrida kukuruza gajenih pod navodnjavanjem, primećuje se faza mlečne zrelosti.

Pad temperatura, padavine i pozitivna promena agrometeoroloških uslova očekuju se tokom poslednjih dana jula.

Sredinom perioda predviđeni su uslovi za grad – još jedan izazov za poljoprivredne useve. Povrtne i voćne kulture pogođene gradom trebalo bi poželjno tretirati fungicidima koji sadrže bakar pri prvoj mogućoj prilici nakon događaja.

Zvanični podaci pokazuju da je žetva pšenice u oblasti Dobrič u završnoj fazi, i upored kapricioznom proleću i produženoj suši, poljoprivrednici u regionu se nadaju uspešnoj kampanji.

Najveći prinosi do sada zabeleženi su u opštini General Toševo sa 684 kg/jutru, zatim u opštini Krušari sa 649,7 kg/jutru i opštinama Balčik i Kavarna sa po 630 kg/jutru.

U poljima Poljoprivrednog instituta Dobrudža žetva je takođe u punom jeku i očekuje se bolji prinos u odnosu na prošlu godinu. Selekcija igra ključnu ulogu u dobrim rezultatima, izveštava direktor, vamedni profesor Ilija Ilijev. Pored toga, Institut je ove godine učestvovao u programu poboljšanja stanja zemljišta kroz dodatne proizvode

za unapređenje zdravlja zemljišta, što takođe daje efekat. Kada je obezbeđena i uravnotežena ishrana useva, rezultati ne izostaju.

Prema prognozi prinosa pšenice i ječma pre žetve za 2025. godinu Ministarstva poljoprivrede i hrane, očekuje se da proizvodnja pšenice dostigne 6,6–7,1 milion tona, a proizvodnja ječma – 0,9–1,2 milion tona.

Žetva ječma u oblasti Dobrič je završena i ostvareni prinosi ječma na nekim mestima u istočnoj Bugarskoj prelaze 600 kg/jutru (agrometeorološka stanica Silistra – 700 kg/jutru, Balčik, Kavarna i General Toševo – oko 700 i preko 700 kg/jutru).

Uprkos dobrim rezultatima, i to pod stresnim klimatskim uslovima poslednjih godina, interesovanje za ovu kulturu i dalje ne raste.

Dobra vest je da u tekućoj poljoprivrednoj godini ukupna površina pod ječmom iznosi 154.000 jutara, u poređenju sa prošlom godinom – 137.000 jutara.

Poljoprivrednici mogu da biraju između strane i bugarske selekcije, koja na tržištu nudi izuzetno dobre sorte krmnog i sladnog ječma. Poslednjih godina, oplemenjivači iz Poljoprivrednog instituta Dobrudža i Instituta za ratarstvo – Karnobat, razvijaju visokoprinosne sorte sa velikom plastičnošću, koje su pogodne za različite klimatske uslove i regione. Neke od njih su uvrštene u sorte liste susednih zemalja kao što su Moldavija,

Severna Makedonija i Turska. Bugarsku selekciju karakteriše visoka tolerantnost na sušu u kombinaciji sa visokom otpornošću na zimu i dobro se nosi sa problemima kao što su poleganje i ekonomski značajne bolesti.

U paraleli sa žetvom pšenice u Dobrudži, odvija se i branje lavande, pri čemu su najveće površine pod ovom aromatičnom kulturom u General Toševu – preko 8.000 jutara. Trenutno je prinos tamo oko 300 kg/jutru.

U tekućoj godini, ukupan broj polja lavande je skoro 20.000 jutara, dok je prošle godine ubrano ukupno 27.000 jutara. Nakon masovnog buma ljubičastog cveta 2016. godine, kada je kultura za esencijalna ulja pokrivala površine od 100.000 jutara, trenutno se primećuje nagli pad u njenom gajenju. Ove godine u Dobrudži je zasađeno samo 90 jutara novih plantaža.

U Kazanluku i Pavel Banji kampanja je takođe započela, sa prosečnim prinosima između 280 i 320 kg/jutru.

Vodeći faktor u gajenju ove lekovite biljke je kvalitet i cena ulja lavande. Prinos ulja iz lavande zavisi pre svega od sorte, ali i od klimatskih uslova, tehnologije gajenja i perioda žetve. Tako, u suvom i vrelom vremenu ulje se akumulira u cvetu, dok je u hladnim i kišnim uslovima prinos ulja nizak. Tržište esencijalnih ulja poslednjih godina je prilično dinamično i ako su pre 7 godina cene za kilogram ulja lavande varirale od 250 do 300 BGN, naredne godine nisu uspele da premaše 50 BGN po kilogramu. Izuzetak u ceni postoji samo za organski sertifikovane proizvođače, što potvrđuje odnos kvaliteta i tržišta.

